



Kazneni postupak – što treba učiniti

Što svakako morate znati: Boršura koju možete preuzeti s interneta, ispisati i dijeliti.

Krađa u robnoj kući? Droga? Tjelesna ozljeda? Oštećenje tuđe stvari? Paljenje petardi na nogometnom stadionu? Ili nasilje nad državnim službenikom? Jeste li remetili kućni red ili sudjelovali u nedozvoljenoj demonstraciji?. Jesu li vas uhvatili u vožnji u alkoholiziranom stanju?

Ako se nađete u djelokrugu pravosuđa, suočeni ste gotovo sami s prilično dobro organiziranim državnim aparatom. Policija i državno odvjetništvo mogu vas uhititi kao okrivljenika, zaplijeniti vašu imovinu; prijete vam novčane kazne i zatvor, visoki troškovi, upis u kazneni registar (njem. *Strafregister*) i negativne socijalne posljedice. Ako nemate švicarsku putovnicu, prijete vam i protjerivanje iz zemlje.

Krimiće na televiziji nema mnogo veze sa stvarnošću. Trikovi, kao na primjer lažni alibi, rijetko funkcioniraju i pravda ne pobjeđuje uvijek. Vaš odvjetnik može samo u iznimnim situacijama nemoguće učiniti mogućim. Kazneni postupak je na prvi pogled manje opasan u usporedbi sa televizijskom verzijom. No, na drugi pogled on je često podmukliji. Stoga je za vas kao okrivljenika poznavanje kaznenog postupka ne samo korisno, nego i nužno.

U ovoj brošuri je kratko opisano, što vam se može dogoditi i što je bitno. Više informacija možete pronaći u našoj knjizi „Kazneni postupak – što treba učiniti“ (njem. „*Strafuntersuchung – was tun?*“). Jer jedno je jasno: Morate poznavati vaša prava, kako biste ih mogli ostvariti.

Zašto pomaže, ako kažete: Odbijam dati iskaz

Ako vas policija sumnjiči, ona započinje prikupljanje dokaza i pokreće kazneni postupak. I privatna ili službena osoba može također podići kaznenu prijavu protiv vas. Najčešće nakon toga slijedi službeni poziv ili uhićenje i iznenada se nađete usred istrage..

U kaznenom postupku vrijedi pretpostavka nevinosti. Dok vam se ne dokaže krivnja, smatra se, da ste nevini.

Zapamtite: Vi imate razna prava. Temeljno je vaše pravo, da odbijete dati iskaz. To može biti veoma razumno jer pravosuđe vam mora, napokon, dokazati krivnju, što bez vašeg iskaza ponekad nije tako lako.

Dobro je znati! Odbiti dati iskaz znači: Vi ne dajete nikakve iskaze. To znači: Vi ne kažete „Da“, Vi ne kažete „Ne“. Na pitanja odgovarate samo sljedeće: „Ne dajem iskaz.“ ili „Neću reći ništa.“ Nasuprot tome odgovor „Da“ ili odgovor „Ne“ ili „Ne sjećam se više“ smatra se već iskazom, koji se kasnije može koristiti protiv vas.

Ali nemojte podcijeniti snagu, koju trebate, kako biste doista uspjeli u odbijanju davanja iskaza. I nemojte krivo procijeniti pritisak vlasti. Taj pritisak se često ne može primijetiti na prvi pogled. Policija i državno odvjetništvo često postupaju suptilno, ljubazno i pristojno, a ne, primjerice, grubo.

Ako lažete, uglavnom ne morate računati sa znatnim negativnim posljedicama, osim ako ste, primjerice, optužili nevinu osobu za kazneno djelo. No, oprez: Poslovice „U laži su kratke noge“ se često ostvaruje. Laži se većinom otkriju..

Vaši iskazi su dokazni materijal i pravosuđe ih detaljno razmatra. Na početku istrage ne znate ništa o već postojećim dokazima vlasti (kao što su DNK-tragovi, snimke video nadzora ili rezultati prisluškivanja telefona). Opasnost od nedosljednih iskaza je zbog takvih dokaza velika. Teško je, osim toga, dosljedno se držati lažne konstrukcije, to je gotovo nemoguće. Rizik od proturječnosti je vrlo velik. Vlasti imaju iskustva i nisu glupi.

Nikad nije pogrešno reći sljedeće: Neću ništa govoriti bez mog odvjetnika, moje odvjetnice.

Ako dobijete službeni poziv, trebali biste se konzultirati s odvjetnikom ili odvjetnicom, da li za taj postupak trebate obranu i kako se trebate ponašati. Ako budete uhićeni, najbolje je, da prije svega odbijete dati iskaz. I od početka inzistirajte na branitelju po službenoj dužnosti u okviru obvezne formalne obrane (njem. „*Anwalt der ersten Stunde*“). Navedite odvjetnika ili odvjetnicu u koje imate povjerenje. Početak jednog postupka često je važan za njegov ishod. Zbog toga je toliko važno, da imate pravodobno branitelja.

Zapamtite: Vi imate prava! Vi smijete odbiti dati iskaz. Također, u svakom kaznenom postupku imate od početka temeljno pravo na obranu. Vaša odvjetnica ili Vaš odvjetnik

jednostrano brane vaše interese u okviru zakona. Samo ste vi u središtu pažnje i ono što je vama važno. Vaša obrana je neovisna i obvezana samo prema vama. Vaša obrana je isto obvezana čuvati odvjetničku tajnu. Vi joj se, dakle, možete bezuvjetno povjeriti.

Prvi polusatni razgovor s odvjetnicom ili odvjetnikom Službe za pravne informacije ciriškog Odvjetničkog društva (njem. "Züricher Rechtsauskunft Anwaltskollektiv" www.anwaltskollektiv.ch) stoji 60.- franaka. Na toj internetskoj stranici (www.strafuntersuchung.ch) možete naći popis svih branitelja i braniteljica Službe za pravne informacije Odvjetničkog društva (njem. „Rechtsauskunft Anwaltskollektiv“).

U gotovo svim kantonima postoji i dežurni odvjetnik za obranu u kaznenom postupku, član Udruge *Pikett Strafverteidigung*. Adrese možete naći u prilogu naše brošure „Kazneni postupak – što treba učiniti“ (njem. „*Strafuntersuchung – was tun?*“) ili na internetu. Tamo možete naći i adrese braniteljica i branitelja s kojima možete stupiti u kontakt. Honorar biste trebali individualno dogovoriti s braniteljem prilikom prvoga susreta..

Zapamtite da je u nekim slučajevima neophodno, da imate odvjetnika, koji vas brani, primjerice, ako ste duže vrijeme bili u istražnom zatvoru ili ako vam prijete znatna kazna, duža stacionarna mjera (dakle, terapija u jednoj zatvorenoj ustanovi ili protjerivanje iz Švicarske. Ili ako zbog bilo kojih razloga ne možete braniti vaše interese. Ako u tim slučajevima ne možete sami platiti i/ili ovlastiti odvjetnika ili odvjetnicu, onda će vam se dodijeliti branitelj i/ili braniteljica po službenoj dužnosti (obrana po službenoj dužnosti). To znači, da će država privremeno snositi troškove odvjetnika ili odvjetnice. Važno je da znate, da je i obrana po službenoj dužnosti isključivo obvezana služiti vašim interesima.

I u drugim slučajevima možete zatražiti j obranu po službenoj dužnosti, ako nemate dovoljno novaca, da platite troškove odvjetnika. Raspitajte se, ima li mogućnosti za takav zahtjev. Želite li jednog određenog službenog branitelja, vaša bi se želja trebala načelno uzeti u obzir. To znači, da u principu možete sami izabrati vašu obranu po službenoj dužnosti.

Tko su Vaši protivnici: policija i državno odvjetništvo

Na početku postupka ste uglavnom suočeni s policijom i državnim odvjetništvom. Oni istražuju. Njihova je ambicija otkriti istinu. U principu bi policija i državno odvjetništvo trebali istražiti otežavajuće i olakšavajuće činjenice. To zahtjeva pretpostavka nevinosti. No hipoteza koja određuje njihov rad je, da se nešto uistinu dogodilo, a ne vaša nevinost. Zato je obrana toliko važna. Ona ispravlja stvari u vašu korist. Ona vam pokušava osigurati pravedan postupak i izvjesnu ravnotežu u postupku. Pozor: Ako na početku

istrage nije prisutan branitelj, trebali biste obvezno zapisati ime policajca i tijekom razgovora.

Tijek postupka

Ako je pokrenut postupak, državno odvjetništvo i policija započinju istragu. Ako ste uhićeni, onda će u pravilu nakon četiri dana sud za izricanje prisilnih mjera (sudac nadležan za određivanje istražnog zatvora) odlučiti, je li istražni pritvor u skladu sa zakonom. Inzistirajte na usmenom saslušanju pred sudom, ako vas državni odvjetnik o tome pita. Ako ste u istražnom pritvoru, uvijek možete podnijeti zahtjev za ukidanje pritvora. Savjetujte se s vašom odvjetnicom ili vašim odvjetnikom, u kojem slučaju to ima smisla.

Državno odvjetništvo može završiti istragu na sljedeće načine :

- Obustavom postupka, ako nedvojbeno više nema dokaza za sumnju da ste počinili kazneno djelo ili kod kaznenih djela, koja se sudski progone samo na prijedlog oštećene stranke, ako je oštećenik povukao kazneni prijedlog. Kazneni prijedlog se često povlači ako dođe do nagodbe s oštećenikom.
- Podizanjem optužnice na sudu.
- Kaznenim nalogom državnog odvjetništva, ako je došlo do priznanja ili je dokazano drugim sredstvima i ako je kazna manja od 6 mjeseci zatvora odnosno novčana kazna sličnoga iznosa. Kazneni nalog je u stvari presuda državnog odvjetništva u lakšim slučajevima. Protiv kaznenog naloga možete u roku od 10 dana podnijeti prigovor. Nakon toga državno odvjetništvo mora ponovno ispitati dokaze. Oprez: Ako se nakon prigovora jedanput ne odazovete saslušanju, vaš prigovor se smatra povučenim.

Gdje morate biti posebno pažljivi : Dokazi i njihovo ocjenjivanje

U mnogim slučajevima su vaši iskazi kao okrivljenika, ali i iskazi osoba pozvanih na obavijesni razgovor i svjedoka, najvažniji dokazi. Zato biste uvijek trebali dobro i pažljivo pročitati zapisnike s vaših saslušanja. Čuvajte se vlastitih proturječnosti!

Ostali važni dokazi su DNK-tragovi, analiza računala/telefona, video zapisi, pretres kuće, informacije o vašoj banci i mišljenja vještaka. Niste dužni dati policiji, tužitelju ili sudu lozinke za pristup vašim računima ili računalu/mobitelu.

Zahvaljujući tehničkim pomagalima te rutinskom vrednovanju iskaza sudovi i državno odvjetništvo često otkriju laži. Zbog toga je u mnogim slučajevima mudro šutjeti jer i jedna mala laž može vašu vjerodostojnost potpuno dovesti u pitanje. (“Tko jedanput laže, tome se ne vjeruje, čak i onda kada govori istinu”).

Završetak postupka nema uvijek sretan kraj

Nakon rasprave sud vas ili osudi ili vas oslobodi krivnje. U svakom slučaju sud donosi presudu. Skraćeni sudski postupak je jedan poseban slučaj (tzv. „nagodba s državnim odvjetništvom“). U tom postupku mora vas obvezno zastupati odvjetnica/odvjetnik. Zbog toga je neophodno, da imate jednog branitelja, koji vas zastupa. Savjetujte se s vašom obranom, ima li to za vas smisla..

Ako je sudski postupak završen presudom, vi kao okrivljenik (ali i državno odvjetništvo i oštećenik) imate pravo na ponovljenu žalbu na drugostupanjskom kantonalnom sudu (njem. *Obergericht* ili *Kantonsgericht*). Nakon toga sve stranke mogu se žaliti Vrhovnom sudu (njem. *Bundesgericht*). Pri tom Vrhovni Sud ne može više razmatriti slučaj u cijelosti, kao što to mogu kantonalni sudovi, nego može preispitati određena pravna pitanja.

O čemu se radi i što vam prijeti: Kazne i zaštitne mjere:

Postoji zatvorska kazna, novčana kazna kao i globa..

Sve kazne (osim globe) mogu biti izrečene "uvjetno", tj. s rokom kušnje. To znači: Ako ne učinite prijestup za vrijeme roka kušnje(dvije do pet godina), ne morate služiti kaznu. Zbog manjih (prometnih) globa za vrijeme roka kušnje,nećete biti optuženi. Međutim, zatvorske kazne iznad tri godine moraju se uvijek odslužiti, barem djelomice one koje prelaze dvije godine.

Visina novčane kazne odmjerava se s jedne strane prema dugovanju a s druge strane prema prihodima i imovini. Ona dolazi u obzir, ako kazna ne bi iznosila više od pola godine zatvora. Rad za opće dobro dolazi u obzir, ako kazna ne bi iznosila više od 6 mjeseci zatvorske kazne. U slučaju kraćih zatvorskih kazni, postoji, osim toga, pod određenim uvjetima mogućnost rada za opće dobro, elektroničkog nadzora ili poluzatvora.

Osim kazne, sud može izreći i mjere, posebice protjerivanje iz Švicarske, terapijsku mjeru ili držanje pod nadzorom. Držanje pod nadzorom znači stalni pritvor uglavnom na neodređeno vrijeme. Doduše, ta mjera dolazi u obzir samo kod vrlo teških kaznenih djela i mora se redovito preispitivati. No, čak i terapijske, takozvane stacionarne mjere za

liječenje ovisnosti ili za liječenje psihičkih smetnji mogu dugo trajati i znatno utjecati na vašu slobodu.

Osim ovih stacionarnih terapijskih mjera postoje u lakšim slučajevima ambulantne terapijske mjere, kod kojih možete živjeti kod kuće. Za mlade odrasle postoje usto specifične mjere, koje ih trebaju osposobiti, da žive samostalno i ne čine kaznena djela. Osim toga, mogu se izreći druge mjere, primjerice, zabrana obavljanja djelatnosti ili zabrana upravljanja motornim vozilom. A stranim državljanima prijeti kao posljedica osuđujuće presude još i protjerivanje.

Za kaznena djela počinjena nakon 1. listopada 2016. kazneni sud će u većini slučajeva naložiti protjerivanje iz zemlje. Za kaznena djela počinjena prije tog datuma Služba za migracije odlučuje o mogućem protjerivanju kao posljedici osuđujuće presude. Stranim državljanima i stranim državljanima preporučujemo da brzo razmotre mogućnost protjerivanja iz zemlje s odvjetnicom ili odvjetnikom koji poznaje imigracijsko pravo.

Sto je najvažnije: Poznavanje svojih prava

Pravosuđe ima u svojim rukama arsenal, koji može u nekom slučaju iskoristiti protiv Vas. Što bolje poznajete mogućnosti, ali i trikove i lukavstva Vaših protivnika, bolje se možete od toga obraniti. Zato je važno da nađete vremena kako biste se informirali. Potražite savjet, koji Vam treba. Isplati se!

Trebate znati, da vam ova brošura može pružiti samo najvažnije informacije. Detaljnije informacije naći ćete u našoj knjizi „Kazneni postupak -što treba učiniti“ (njem. *Strafuntersuchung – was tun?“*). Ovu knjigu možete naručiti putem internetske stranice (www.strafuntersuchung.ch), kod ciriškog Odvjetničkog društva (www.anwaltskollektiv.ch) ili u svakoj knjižari. Knjiga stoji ca. 25,00.- švicarskih franaka. Knjiga tumači sasvim praktično na gotovo 200 stranica tijekom kaznenog postupka. Objašnjava kako funkcionira policija, što radi sud, gdje su granice djelovanja vlasti, ali i kako se vrednuju dokazi i kako se određuju kazne. I ono što je za vas najvažnije: Koja prava imate vi i vaša obrana.

Ako vam treba osobni savjet, preporučujemo vam polusatni savjetodavni razgovor za 70.00 švicarskih franaka kod nas u Službi za pravne informacije Odvjetničkog društva (njem. „*Rechtsauskunft Anwaltskollektiv*“) na Kernstrasse 8/10, 8004 Zürich, broj telefona 044 241 24 33. Nije potrebna prethodna najava. Možete doći svako poslijepodne između 12.30 i 18.30 sati. Uglavnom savjetujemo na njemačkom. Mnogi odvjetnici i odvjetnice savjetuju na engleskom i francuskom, neki i na talijanskom ili španjolskom jeziku. Ako govorite isključivo neki drugi jezik, povedite nekoga radi prevođenja.

Na ovoj internetskoj stranici (www.strafuntersuchung.ch) možete naći i popis svih branitelja u Službi za pravne informacije Odvjetničkog društva (njem. „*Rechtsauskunft Anwaltskollektiv*“). U većini kantona postoji lokalno udruženje „Pikett Strafverteidigung“, adrese ove službe možete naći u dodatku naše knjige „Kazneni postupak – što treba učiniti“ (njem. „*Strafuntersuchung – was tun?*“) ili na internetu. Tamo ćete naći adrese branitelja s kojima možete stupiti u kontakt.